

Regeringen har lagt udvalgets forslag til grund ved udarbejdelsen af nærværende lovforslag.

Lovforslaget omfatter derfor forsvarerbistand for skatteydere under den administrative behandling af straffesager for overtrædelse af skattekontrollovens straffebestemmelser og bestemmelserne i kildeskattelovens § 74, stk. 1, nr. 1 (indeholdelsespligtiges udbetaling af A-indkomst uden indeholdelse af A-skat eller udbytteskat m.v.), § 74, stk. 1, nr. 4 (indeholdelsespligtiges urigtige eller vildledende oplysninger om indeholdt A-skat eller udbytteskat), § 74, stk. 2, jfr. stk. 1, nr. 1 og 4, (tilfælde hvor de i § 74, stk. 1, nr. 1 og 4, anførte forhold er sket med forsæt til at unddrage det offentlige skat eller under skærpende omstændigheder i øvrigt), § 75 (lønmodtagers modtagelse af A-indkomst, hvori der ikke er indeholdt A-skat m.m.) og § 76 (overtrædelse af visse ordensforskrifter).

Om der skal ydes bistand i den enkelte sag må afgøres ud fra en konkret skønsmæssig vurdering af sagens omstændigheder. Der bliver således tale om en fakultativ bistandsordning. Som retningslinier for den vurdering, der skal foretages, finder man at kunne overføre reglen i retsplejelovens § 732 om beskikkelse af en offentlig forsvarer for en sigtet.

Overført til skattestraffesagernes område indebærer dette, at der som ovenfor nævnt kan gives skatteyderen adgang til sagkyndig bistand, når det efter sagens beskaffenhed, skatteyderens person eller omstændighederne i øvrigt anses for ønskeligt, og skatteyderen ikke selv har skaffet sig sådan bistand. De anførte omstændigheder falder således i 3 hovedgrupper. For det første sagens beskaffenhed, det være sig faktiske komplikationer eller sagens retlige karakter. For det andet kan bistandsbehovet knytte sig til skatteyderens person, især i form af alder eller psykisk handicap. Endelig kan bistand være ønskelig, fordi et særligt modsætningsforhold er opstået mellem skatteyderen og de skattemyndigheder, der behandler straffesagen.

Såfremt skatteyderen selv har valgt en forsvarer, kan han begære beskikkelse af denne, men efter forslaget har han altid ret til at lade sig bistå af en valgt forsvarer.

Retten tager stilling til spørgsmålet om forsvarerbeskikkelse, når der fremsættes begæring herom over for retten. Såvel skatteyderen som skattemyndighederne har kompetence til at fremsætte begæring. Efter forslaget fastsætter ministeren for skatter og afgifter nærmere regler om skattemyndighedernes pligt til at vejlede skatteyderen om hans adgang til at begære en forsvarer beskikket.

Forsvareren har til opgave at bistå skatteyderen, herunder især i forbindelse med forhandlinger med skattemyndighederne. Endvidere skal såvel en beskikket forsvarer som en forsvarer, som skatteyderen selv måtte have antaget, have adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, som skattemyndighederne har tilvejebragt til brug ved behandlingen af spørgsmålet om strafansvar. Herved opnår forsvareren samme adgang til skattemyndighedernes materiale, som en forsvarer efter retsplejelovens regler har til politiets materiale. Forslaget indebærer på dette punkt en væsentlig ændring i forhold til den nuværende retstilstand, hvorefter en advokat, der bistår en skatteyder i forbindelse med en sag om strafansvar, ikke har et retligt krav på aktindsigt i skattemyndighedernes materiale, idet en skatteydere og en eventuelt af ham antaget advokats adgang til aktindsigt i en skattestraffesag, der behandles af skattemyndighederne, reguleres af reglen i offentlighedslovens § 6, stk. 1. Efter denne bestemmelse haves der ikke noget retligt krav på aktindsigt i sager inden for strafferetsplejen. Skattemyndighederne kan under henvisning til denne bestemmelse afslå begæring om aktindsigt, mens der naturligvis intet er til hinder for efter en konkret vurdering at meddele hel eller delvis aktindsigt.

Den beskikkede forsvarers vederlag fastsættes efter straffesagens afslutning af retten og udredes af statskassen. Retten træffer dog samtidig afgørelse om, hvorvidt skatteyderen skal erstatte det offentlige udgifterne til sagens behandling, herunder vederlaget til forsvareren. Dette spørgsmål skal afgøres efter retsplejelovens regler om en tiltalts pligt til at erstatte sådanne udgifter, hvilket indebærer, at skatteyderen er erstatningspligtig, såfremt han findes skyldig i det forhold, som sagen vedrører. Hans omkostningsansvar vil dog kunne lempes, såfremt det ellers ville komme til at stå i åbenbart misforhold til hans skyld og vilkår.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Den foreslåede bistandsordning må antages at medføre et vist merarbejde for skattemyndighederne navnlig i forbindelse med opfyldelsen af vejledningspligten overfor skatteyderen. Efter forslaget tager retten stilling til spørgsmålet om forsvarerbeskikkelse, når der fremsættes begæring herom over for retten. Såvel skatteyderen som skattemyndigheden har kompetence til at fremsætte begæring. Fremsætter skatteyderen en begæring om forsvarerbeskikkelse, har skattemyndigheden efter forslaget pligt til at indbringe spørgsmålet for retten til